ב"ה | ערב ראש השנה תשע"ד | כ"ט באלול התשע"ג | 4.9.13 | גיליון מס' 1392

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

יוצא לאור על־ידי
צעירי־אגודת־חב"ד – המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף־יצחק אהרונוב

זה הזמן לבקש ולהתפלל

כל ימות השנה אנו עסוקים בבעיות החיים. נותנים לנו הזדמנות לשנות, לפתוח פתח לתקווה חדשה, לבקש ולקבל שנה טובה יותר

בימים הנוראים מושם דגש רב על התפילה. רבים שאינם נוהגים לבקר בבית־הכנסת כל ימות השנה באים לתפילות הימים הנוראים, וגם המתפללים הקבועים מקדישים הרבה יותר זמן לתפילה ולאמירת תהילים. אולי זה הזמן להרהר קצת בכוחה של התפילה.

כל ימות השנה אנו עסוקים בבעיות החיים. כולנו מוטרדים מקשיי היום־יום הפרטיים והציבוריים. כל אחד ואחת מאיתנו מתמודד עם אתגרים וחותר להשיג את צרכיו. המאמצים האלה פעמים שהם נושאים פרי ופעמים נכשלים. והנה נותנים לנו הזדמנות לשנות, לפתוח פתח לתקווה חדשה, לבקש ולקבל שנה טובה יותר.

הכוח הזה ניתן לנו בראש השנה. הקב"ה מצפה לתפילותיו של עם ישראל, והוא מוכן למלא את משאלות ליבנו. לא נדרש מאיתנו אלא לבקש, לבקש באמת.

לבקש שנה טובה (צילום: סוכרייה, אמנות ניפוח סוכר)

רבות מחשבות בלב איש

התפילה אינה סותרת את הצורך לפעול בדרך הטבע ולהתמודד עם הבעיות והאתגרים העומדים לפנינו. להפך, התפילה נועדה לבקש שנראה ברכה והצלחה במעשי ידינו.

כולנו מגלים במהלך החיים את האמת הטמונה בפסוק "רבות מחשבות בלב איש, ועצת ה' היא תקום". פעמים האדם סבור כי בכוחו לעצב את המציאות וכי דבר לא ימנע ממנו להשיג את יעדיו. אבל בפועל מתברר שהכול מתנהל בדיוק להפך, בניגוד גמור לכל התחזיות.

אנחנו חייבים לפעול ולעשות, אבל לעולם לא נוכל להבטיח שפעילותנו תצליח. מי שקובע את המציאות ומעצב אותה באמת הוא הקב"ה. יד ההשגחה היא המנהלת את העולם, לעיתים בדרכים נפתלות ונסתרות, לעיתים באורח גלוי וברור. לכן אומר יהודי על כל דבר – 'בעזרת השם', 'אם ירצה השם', כי בלי עזרתו איננו יכולים לעשות מאומה.

הימים הנוראים הם הזמן לבקש באמת. זה הזמן לפנות אל הקב"ה, כבן הפונה אל אביו, ולבקש בכל לב ונפש. לבקש בריאות, אריכות ימים, פרנסה בכבוד, שלום בית, נחת מהילדים. ניתנת לנו הזדמנות־פז להתייצב לפני מלך מלכי המלכים ולבקש את משאלות ליבנו. האם לא ננצל את ההזדמנות?

משאלות הכלל

זה הזמן לבקש גם את המשאלות על הכלל, על עמנו ועל ארצנו. הבקשות האלה כתובות במחזורי התפילות. אנחנו מבקשים "תן כבוד ה' לעמך, תהילה ליראיך ותקווה טובה לדורשיך". אנחנו מתפללים לשלומו של עם־ישראל, להפרת מזימות האוייב, לבניינה של ירושלים, לשיבת השכינה לציון ולאחדות כלל־עולמית סביב מלכות ה'.

ובעצם, אם נתבונן בתפילות הימים הנוראים – אנו מתפללים בעיקר לבוא הגאולה האמיתית והשלמה: "וצמיחת קרן לדוד עבדך, ועריכת נר לבן־ישי משיחך – במהרה בימינו". נתפלל אפוא בראש השנה ונבקש מלפני אבינו שבשמים, ובוודאי ייתן לנו שנה טובה ומתוקה.

יש חדש

מזכים בשופר

בראש השנה יֵצאו אי"ה חסידי חב"ד לזַכות יהודים במצווה הגדולה של תקיעת שופר. פעילות זו נעשית על־פי קריאת הרבי מליובאוויטש, לזַכות את המוני בית־ישראל ב'מצוות היום'. חסידי חב"ד יבקרו אצל המאושפזים במרכזים הרפואיים, אנשי כוחות הביטחון, קשישים בבתי־אבות, עולים חדשים ואף אסירים בבתי־כלא, ויאפשרו להם לשמוע תקיעת שופר.

עלוני הסברה

צעירי־חב"ד הוציאו־לאור לקראת יום הכיפורים עלון הסברה מיוחד, שמופץ ביותר ממאה וחמישים אלף עותקים. בעלון מוגש הסבר מקיף על היום הקדוש, דיניו ומנהגיו, בשפה בהירה ומתאימה לכול. כמו־כן יצא־לאור עלון מיוחד לחג הסוכות, המסביר את עניינו של החג ואת המצוות המיוחדות לו.

פדיון כפרות

מנהג ישראל לקיים לקראת יום הכיפורים את מנהג הכפרות, ולתת את תמורתן לצדקה. בתי־חב"ד ברחבי הארץ מפיצים מעטפות מיוחדות לפדיון כפרות. זאת הזדמנות נאותה גם לתת צדקה למוסדות העוסקים כל ימות השנה במעשי צדקה וחסד ובהפצת אור היהדות בדרכי נועם ובאהבת ישראל. פרטים בבית־חב"ד המקומי.

זמני השבוע

	ירושלים	תל־אביב	חיפה	באר־שבע	אילת	ניו־יורק
כניסת החג	6:24	6:39	6:31	6:41	6:38	7:06
צאת השבת	7:33	7:35	7:35	7:35	7:32	8:01

פדיון כפרות לבית חב"ד
מוקד חב"ד *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר־חב"ד 6084000
טל' 072־2770100 • **פקס** 03־9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

היהודי משלים את הבריאה

ראש השנה נקבע לא' בתשרי מפני שביום הזה נברא אדם הראשון. אמנם הבריאה רובה ככולה נעשתה בימים הקודמים, אך ראש השנה לא נקבע ליום התחלת הבריאה, אלא ליום השישי לבריאה, יום בריאת האדם.

גדולת היום איננה על שביום הזה נוסף בעולם עוד יצור, העומד בדרגה גבוהה מן היצורים שנבראו לפניו, כשם שהחי נעלה מן הצומח והצומח נעלה מן הדומם. האדם הוא יצור שונה לאין־ערוך מן הברואים האחרים. הוא הנברא היחיד שניתנה לו בחירה חופשית, ובזכותה הכיר את הבורא וקרא לכל היצורים האחרים: "בואו נשתחווה ונכרעה, נברכה לפני ה' עושֵנו".

אורח או עבד?

חז"ל אומרים שהאדם נברא בערב שבת; "מפני מה? משל למלך בשר ודם, שבנה פלטרין (ארמון) ושכללו, והתקין סעודה, ואחר־כך הכניס אורחים... זו מידתו של הקב"ה – שברא את כל העולם כולו בחכמה... וכל צורכי עולם, ואחר־כך הכניס אורחים, זה אדם וחווה".

ממאמר זה עולה שמהות האדם בעולם היא כשל 'אורח' חשוב, עד שעולם שלם עומד מוכן לקראתו, כדי לספק לו את כל צרכיו. לעומת זה אנו מוצאים הגדרות אחרות לתפקידו של האדם: "אדם לעמל יולד", "אני נבראתי לשמש את קוני". איך מתיישבות שתי ההגדרות האלה? האם האדם הוא 'אורח' או 'עבד' שנדרש לעמול ולשרת את קונו?

הכוח ניתן

אלא שאין סתירה בין הדברים. הציפייה מיהודי היא שגם כשהוא חי כמו אורח חשוב בארמון, וכל צרכיו מסופקים לו ואף למעלה מזה – עליו לדעת שהוא משרת של הקב"ה. אמנם הוא נזר הבריאה והיצור החשוב ביותר בה, אך זה תואר מחייב. עליו לעבוד את הקב"ה לא רק בלימוד התורה, בתפילה ובמצוות, אלא גם בעיסוקי החולין שלו, כדברי הרמב"ם: "במאכלו ובמשקהו... ובמשאו ובמתנו".

ייתכן שאדם יחוש שאין הוא ראוי להיות משרת בארמונו של הקב"ה. הוא עלול לחשוב שאין לו היכולת לתרום לבריאה, שהרי הקב"ה ברא הכול ומה יכול האדם להוסיף על מעשי הבורא? על כך משיבים לו שהקב"ה נתן לכל יהודי כוח להיות משרת בארמונו ולהביא את הבריאה לידי שלמות, עד שהאדם "נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית".

עבד כמשה

מי לנו גדול ממשה רבנו, שעליו נאמר "ולא קם נביא עוד בישראל כמשה, אשר ידעו ה' פנים אל פנים". משה הגיע עד פסגת 'חמישים שערי בינה'. ועם זה נותר "עבד ה'", ועבודתו הייתה מתוך התבטלות גמורה לקב"ה.

עבודתו של היהודי צריכה להתבצע אפוא מתוך שתי הגישות יחד. עליו לחוש עבד של הבורא, ובה־בעת לדעת את גודל תרומתו לבריאה, עד היותו 'שותף' במעשה בראשית. עליו לחתור שכל מעשה, דיבור ומחשבה שלו יהיו לשם שמים, וכך הוא מגלה את האלוקות שבבריאה ומביא אותה לידי שלמותה.

(לקוטי שיחות כרך יד, עמ' 449.
תורת מנחם כרך יד, עמ' 312)

מן המעיין

ראש השנה | מאת הרב אליעזר ברוד

חכמת פתיחת הלב

"תקיעת שופר חכמה ואינה מלאכה" (ראש השנה כט). בתקיעת שופר העיקר איננו מלאכת התקיעה, אלא החכמה לפתוח על־ידי התקיעה את שערי הלב ולעורר את השומעים לתשובה.

(רבי בונם מפשיסחה)

חומרי הבניין

עבודת היום של ראש השנה היא קבלת עול מלכות שמים, שזה עניינו של 'בניין המלכות'. בית בונים משלושה חומרים עיקריים: אבנים, עפר ומים. 'אבנים' – אותיות; 'עפר' – ביטול; 'מים' – דמעות. על־ידי אמירת אותיות התפילה בביטול ובתחנונים, בבכיות מעומק הלב, בונים את ספירת המלכות.

(ספר המאמרים קונטרסים)

בלי טעם ונימוק

"באין מליץ יושר... תגיד ליעקב דבר חוק ומשפט" (מן התפילה). בדיוק כפי שישראל מקיימים את ה"דבר חוק ומשפט", את החוקים שבתורה, אף שאינם מבינים את טעמיהם ונימוקיהם, כן עשה גם אתה, "וצדקנו במשפט", הצֶדֶק אותנו בדין בלי שום טעם ונימוק.

(רבי לוי־יצחק מברדיצ'ב)

מלכות ברצון

בראש השנה אנו מכתירים את הקב"ה למלך עלינו. יש ממשלה, שהיא שליטה על הנתינים בעל כורחם, ויש מלוכה, שהיא ברצון, בבחינת "ומלכותו ברצון קיבלו עליהם". בתחילת הבריאה היה הקב"ה בבחינת 'מושל', עד שבא אדם הראשון, והמליכו למלך באמרו "ה' מלך גאות לבש". הדבר חוזר ונשנה בכל ראש השנה, כאשר אנו מכתירים את הקב"ה למלך.

(הרבי מליובאוויטש)

הס קטֵגור

"וכל מאמינים שהוא עונה לחש" (מן התפילה). "וכל מאמינים", אנו כולנו מאמינים באמונה שלמה "שהוא", הקב"ה, משיב על כל הטענות של המקטרג – "לחש", הֶיֵה בשקט...

(תירוש ויצהר)

תיקון המידות

הרבי הרש"ב מליובאוויטש היה מזהיר לבקש במיוחד בראש השנה לעורר רחמי שמים בבכייה ובהתעוררות פנימית על תיקון המידות ועל התנהגות במידות חסידיות.

מהות היום

קבלת העול שבכל יום, ובמיוחד בעת קריאת שמע, היא התחלה ויסוד בלבד להתנהגות האדם במשך היום; ואילו קבלת העול של ראש השנה היא מהותו ותוכנו של היום.

(לקוטי שיחות)

אמרת השבוע

בשופר גדול ייתקע

רבי חיים מצאנז היה התוקע בבית מדרשו, אולם התקיעות שבקעו מן השופר שבידו היו בדרך כלל חלשות והקהל נדרש להתאמץ כדי לשמוע אותן כדת וכדין.

אמר על כך אחד מצדיקי הדור: "בפיוט 'ונתנה תוקף' שאומרים בימים הנוראים נאמר – 'ובשופר גדול ייתקע, וקול דממה דקה יישמע, ומלאכים יֵחפזון וחיל ורעדה יֵאחזון'. כאשר 'גדול', אדם גדול, הוא התוקע בשופר, אף־על־פי ש'קול דממה דקה יישמע' וקשה לשמוע את התקיעות, בכל־זאת 'מלאכים יֵחפזון וחיל ורעדה יֵאחזון' – התקיעות האלה בוקעות את כל הרקיעים".

פתגם חסידי

"לא דיי בעצם קבלת מלכותו של הקב"ה בראש השנה, אלא העיקר שהיא תהיה בשמחה, שלא תהיה עלינו כעול. כמו שנאמר: 'ומלכותו ברצון קיבלו עליהם'" (הצמח־צדק)

לרחם עמו ביום דין

שנים רבות לא ידעה רוסיה רעב כבד כל־כך. המחירים האמירו מאוד, ומצרכי מזון בסיסיים נמכרו ביוקר. המצב הזה הכניס את המשק כולו להאטה, והמוני עובדים מצאו את עצמם בלי עבודה.

ליהודי רוסיה זו הייתה מכה כואבת במיוחד. באותה עת לא הורשו היהודים לגור בערים הגדולות, אלא בעיירות הקטנות, והם התפרנסו מחקלאות וממתן שירותים לחקלאים. עכשיו נשבר מטה לחמם.

מיום ליום החמיר המצב. במרוצת הזמן החלו העוני והרעב לתת את אותותיהם. מחלות הביאו לידי מותם של צעירים ומבוגרים.

בימים ההם נודע שמו של רבי אריה־לייב, 'הסבא משפולי'. המופתים שהתגלגלו על־ידו היו שמימיים, למעלה מדרך הטבע לגמרי.

על דלת ביתו התדפקו יהודים בתחינה שיעתיר לפני ריבון העולמים להעביר את רוע הגזֵרה. גם חבריו הצדיקים, שהתגוררו בעיירות הסמוכות, שלחו אליו מכתבים דחופים בבקשה לעורר רחמי שמים.

הסתגר הצדיק בחדרו יום תמים, לאחר שקיבל עליו תענית. הוא התעלה לשמי־רום, שפך את מרי שיחו, אך שערי התפילות היו נעולים.

בראותו זאת החליט הצדיק לעשות מעשה. עשרה מכתבים שיגר באותו יום לעשרה צדיקים, מזקני האדמו"רים, וקרא להם לבוא בהקדם האפשרי לעיירה שפולי.

אף שבמכתב לא פורטה סיבת ההזמנה הדחופה, הבינו מקבלי המכתבים כי בעת צרה כזאת ודאי יש לצדיק משפולי סיבה מספקת להטריחם לבוא אליו. בלי להתמהמה יצאו הצדיקים בדרך העולה לשפולי.

התכנסות צדיקים גדולים כאלה מביאה עמה רוממות רוח, אך הפעם חשו הכול במתיחות הכבדה. בקול שקט פתח הצדיק משפולי ואמר: "רבותיי, לא הייתי מטריח אתכם לבוא לכאן אילו לא היה הדבר נוגע בפיקוח נפשות של כלל ישראל".

לאחר הפוגה קצרה הדהים הצדיק משפולי את המתכנסים: "מבקש אני לזַמן את הקב"ה לדין תורה!".

הצדיקים נרעדו והביטו ב'סבא' בהשתאות. "זקוק הייתי לבית־דין שבו מניין דיינים מומחים", המשיך ה'סבא'. "אָמרו לי אם תיענו לבקשתי".

הביטו החברים איש בפני רעהו, והשיבו כאיש אחד: "מוכנים אנו".

כשקיבל את הסכמתם פנה ה'סבא' אל שמשו וביקשו להכריז ליד שולחן 'בית־הדין' כי בפקודת העדה הקדושה הנמצאת כאן הוא מודיע, כי רבי אריה־לייב בן שרה מזמין את הקב"ה לדין תורה שייערך בעוד שלושה ימים.

לחברי בית־הדין הצדיקים הסביר הצדיק משפולי כי על־פי הכלל שהתובע הולך אחר הנתבע, הרי מכיוון ש"מלוא כל הארץ כבודו" – נמצא הקב"ה גם בחדר הזה, וממילא יתקיים הדין במקום הנתבע.

בשלושת הימים הבאים הסתגרו הצדיקים ועסקו בתפילה ובתשובה, מתוך תענית. רק בלילות טעמו מעט.

הגיע מועד ה'דין תורה'. זה אחר זה נכנסו הצדיקים אל החדר ביראה ופחד. אין זה דבר קל לבוא בתביעות כלפי הקב"ה. סופו של דין כזה מי ישורנו. אולם צרת יהודי רוסיה וגדולתו וקדושתו של הצדיק משפולי הכריעו את הכף.

אב בית הדין התבקש לזַמן את הקב"ה לדין־התורה המתקיים כאן עם התובע רבי אריה־לייב בן שרה. אחר־כך פנה אל התובע בבקשה להשמיע את טענותיו. הצדיק משפולי פתח ואמר:

"בתפילות ראש השנה אומרים אנו 'אבינו מלכנו'. ממה־נפשך, אם הקב"ה אבינו ואנו בניו, מוטלת על האב החובה לדאוג לבניו. ואף אם הבן חטא לפניו, מה אשמים הילדים הרכים?"... בכי נסער פרץ מפיו של 'הסבא', אך הוא המשיך:

"ואם לא זכינו, והנהגתו של הקב"ה עמנו היא כמלך כלפי עבדיו, הלוא על־פי דין תורה חייב האדון במזונות עבדו העברי, גם אם העבד חטא לפניו. ובפרט שהחטאים עצמם הם באשמת האדון, ששתל בליבו של העבד את יצר הרע"...

כהנה וכהנה האריך הצדיק, פניו להוטות כאש, ודמעות זולגות מעיניו. ואז פנה אל הדיינים ואמר: "דיינים מומחים, הוציאו לאור את המשפט והכריעו אם הצדק עמי".

בשלב זה יצא ה'סבא' מן החדר והשאיר את הדיינים לדון בדין לבדם, כמקובל בדיני תורה. לאחר ששקלו ומצאו ראיות לדבריו מכל חלקי התורה, נקרא ה'סבא' לחדר ואב בית־הדין השמיע את הפסק:

"מאחר שכל טענותיו של רבי אריה־לייב בן שרה בצדק יסודן, פוסקים אנו כי על־פי דין תורה חייב הנתבע לזון את נשותיהם וילדיהם של כל בני ישראל, ומצד לפנים משורת הדין עליו לפרנס גם את בני ישראל עצמם. בטוחים אנו שאם ייתן להם הקב"ה את כל צורכיהם, יחזרו בתשובה וישובו לעבוד את ה' בכל ליבם".

לא עברו ימים אחדים ופתאום באה הישועה: השלטונות הודיעו כי יעבירו לאזור כמויות ענק של תבואה ומצרכי מזון מהמחסנים המרוחקים. הסוחרים, שחששו לאבד את סחורותיהם, מיהרו להוזיל את המחירים. בבת אחת פסק הרעב, וכאשר הגיעו משלוחי הענק של המזון כבר שָׂרו שובע ושפע בכל המדינה. אך לא רבים ידעו כי כל זה קרה בעקבות 'דין התורה' המופלא.

לומדים גאולה

מאת מנחם ברוד

ממליכים את הקב"ה

מעל כל המשאלות הפרטיות והכלליות שאנו מבקשים בראש השנה מרחפת משאלה אחת גדולה ומרכזית: "מלוך על העולם כולו בכבודך, והינשא על כל הארץ ביקרך, והופע בהדר גאון עוזך על כל יושבי תבל ארצך". אנחנו מבקשים שהאנושות כולה תתאחד לעבוד את ה', לאהבו ולירא מפניו. שהרוע יועבר מן העולם – "והרשעה כולה בעשן תכלה, כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ".

על עם־ישראל אנו מבקשים: "תן כבוד ה' לעמך... שמחה לארצך וששון לעירך". זו תפילה ובקשה שעם ישראל יגיע למעמדו האמיתי, מעמד של "ממלכת כוהנים וגוי קדוש", העם הנבחר שנועד להיות אור לגויים, ואשר האנושות כולה מכירה בסגולתו ובתפקידו הייחודי. זו בעצם התפילה לגאולה.

עיקרו של ראש השנה הוא בהיותו יום הכתרתו של הקב"ה למלך על העולם. מבואר בתורת הקבלה והחסידות, שבליל ראש השנה עולה ומסתלקת החיות מהעולמות, ונותרת חיות מזערית בלבד. כל הדברים חוזרים לקדמותם, אל שורשם העליון. הכוחות האלוקיים שהחיו וקיימו את העולם בשנה שעברה חוזרים ועולים ומתכנסים בשורשם. מצב זה מוגדר שכביכול הקב"ה אינו רוצה עוד למלוך על העולם.

לעורר רצון

הדוגמה המובאת על עניין זה היא ממלך בשר־ודם. מלך אמיתי, אדם שאכן ראוי להיות מלך, הוא אדם העומד בדרגה רוחנית גבוהה מאוד. הוא אינו כאחד העם, אלא משכמו ומעלה גבוה מכל העם. רגשותיו, מחשבותיו, רצונותיו וכללות מהלך נפשו שונים מכל העם. כשבאים לאדם כזה ואומרים לו שעליו להיות מלך על העם, להנהיגו ולספק את כל צרכיו, אין הוא חפץ בכך כלל וכלל. הוא רואה בזאת ירידה עצומה מדרגתו. הוא מעדיף להיות עם עצמו ועם עולמו הנעלה ואין ברצונו לרדת לעולם הנחות יותר של העם. כיצד אפשר לעורר בליבו את הרצון למלוך?

הדרך לעורר בליבו רצון להיות מלך היא על־ידי ה'הכתרה'. כשהאדם הזה רואה את העם מתבטל אליו ומבקשו למלוך עליו ולהנהיגו – הדבר מעורר רצון פנימי ועמוק בליבו להיעשות למלך על העם. מה שמעורר אפוא את הרצון למלוכה הוא ההתבטלות של העם ובקשתו למלוך עליו.

מצב מעין זה קיים גם בעניין מלכותו של הקב"ה. אם מלך בשר ודם מרגיש נחיתות ואי־רצון כשהוא מתבקש למלוך על עם, על־אחת־כמה־וכמה שלגבי הקב"ה הירידה למצב של מלוכה ולהנהגת העולם היא בבחינת ירידה והשפלה עצומה לגביו. כדי שהקב"ה יהיה מלך על העולם, עליו להגביל את עצמו כביכול ולצמצם את אורו האין־סופי בצמצומים לאין שיעור. על כן הוא, מצד עצמו, אינו רוצה למלוך על העולם.

ההתבטלות מעוררת

הדרך לעורר כביכול אצל הקב"ה את הרצון למלוך על העולם היא על־ידי העבודה של עם ישראל בראש השנה. כאשר עם ישראל עומד בראש השנה ומתבטל אל הקב"ה, מקבל מחדש את עול מלכותו, ומכתירו למלך על ישראל ועל העולם – בכך הוא מעורר אצל הקב"ה את הרצון למלוכה.

זו גם המשמעות הפנימית של ראש השנה בתור יום הדין והמשפט. כל מה שיהיה בשנה החדשה תלוי בדרך שבה הומלך הקב"ה על העולם בראש השנה. כל החיות של כל הדברים שופעת בראש השנה, מפני שביום הזה הקב"ה מקבל עליו מחדש את המלכות על העולם. אם אנו מתבטלים בכנות ובפנימיות אל הקב"ה ומקבלים עלינו מעומק הלב את מלכותו, אנו מעוררים אצלו רצון עמוק יותר למלוכה ומבטיחים לעצמנו ולעולם כולו שנה טובה ומתוקה, שנת שפע וברכה בגשמיות וברוחניות.

לבוחן לבבות ביום דין

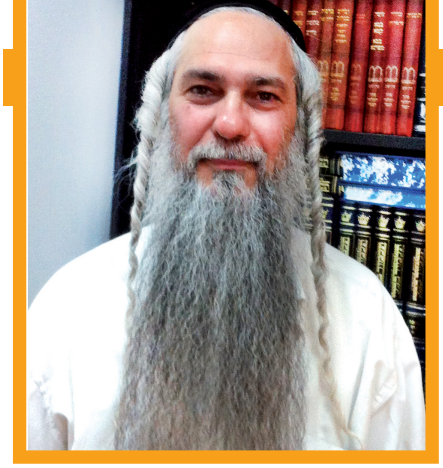

98.5 אחוזי הצלחה. הרב אבינועם כהן

כאשר אסירים שביצעו פשעים חמורים מופיעים פתאום בבית המשפט ולראשם כיפה, מתעוררת תמיד השאלה אם אין זה אלא ניסיון להטות את לב השופטים לטובתם. מי שנדרש לבחון את השאלה הזאת הוא הרב **אבינועם כהן** (52) מהאגף לשיקום האסיר. בשיחה עם 'שיחת השבוע' הוא פותח צוהר לחיי האסירים המגלים את היהדות דווקא מאחורי הסורגים.

הרב כהן, תושב ירושלים, נולד בתל־אביב להורים יוצאי טורקייה. הוא עבר את המסלול הישראלי השגרתי. בהיותו בן עשרים ושמונה חלה תפנית בחייו, לאחר שאחותו הזמינה אותו לסעודת שבת. "היא הייתה בתהליכי חזרה בתשובה", הוא מספר. "סעודת השבת גרמה לי להרהר במשמעות חיי. היו לי אז חיים מצוינים, ולכאורה לא היה חסר לי דבר. תחושת ההתעלות בסעודת השבת גרמה לי להכיר את היהדות".

סעודה שקירבה

בסיוע רב השכונה החל במסע אל חיי תורה. "יום אחד נתקלתי בשיחה של הרבי מליובאוויטש בנושא 'ערי מקלט'. הרבי מסביר שם שכל יהודי צריך להיות שלט חי, שמַפנה יהודים אל 'עיר המקלט' הרוחנית. השיחה הזאת האירה לי את הדרך שבה אני הולך עד היום", הוא אומר.

במשך עשרים שנה עבד במחלקת השבת אבֵדות בדואר. "לפני אחת־עשרה שנים עברתי למחלקת 'השבת אבֵדות' במובן הרוחני, באגף לשיקום האסיר בשירות בתי הסוהר".

שלבי התשובה

הרב כהן בונה תכניות שיקום לאסירים המבקשים לחזור בתשובה. "אסיר שמעוניין להתקרב פונה אל אחד מרבני השב"ס. אם הרב מזהה נכונות רצינית, הוא מפנה אותו אלינו ומתחיל הליך של אבחונים", מסביר הרב כהן. "התורה נותנת כלים לאבחון חזרה בתשובה אמיתית: הודאה, עזיבת החטא, חרטה, וקבלה על העתיד".

על עבריינים שמופיעים בבית המשפט וכיפה לראשם אומר הרב כהן: "מי שרציני, משאיר את הכיפה. מי שלא, מסיר אותה מהר מאוד. יש מי שבעקבות כניסתם לכלא שוקעים עמוק יותר בעולם הפשע, ויש מי שדווקא מתעוררים לשוב בתשובה. תפקידנו לבדוק עד כמה זה אמיתי".

תפילות בכלא

לדבריו, לא קל לעבור את מסננת האבחון. "אנחנו מסננים כשישים אחוז מהפונים אל האגף. רק מי שמתכוונים באמת לחולל שינוי בחייהם מתקבלים. התוצאה היא שרק אחוז וחצי מקרב האסירים שעברו אצלנו שבו לחיי הפשע. בתכניות השיקום האחרות מדובר בכעשרה אחוזים. לא אחת אני רואה בשכונתי אסירים לשעבר, צועדים ברחוב בנחת עם נשותיהם וילדיהם, ואין סיפוק גדול מזה".

עוד הוא אומר כי גם בעולם האקדמיה מכירים בכוחה של התורה להחזיר עבריינים למוטב: "כשאתה רואה איך התורה פועלת ככלי טיפולי, מסתתמות כל הטענות. התוצאות מדברות בעד עצמן". את תפילות הימים הנוראים הרב כהן מקפיד לעשות עם האסירים. "אני מתפלל רק איתם", הוא אומר. "התפילות שלהם בוקעות מעומק הלב, והלוא כולנו בעצם אסירים שמייחלים לשנת גאולה וישועה".

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

הזכרת ראש חודש

שאלה: מדוע אין מזכירים בתפילות ראש השנה, שזה גם ראש חודש תשרי?

תשובה: ראש השנה הוא החג היחיד שחל בראש חודש, ככתוב בתהילים (פא,ד): "תקעו בחודש שופר, בכסה [יום שהירח מתכסה בו] ליום חגנו, כי חוק לישראל הוא, משפט לאלוקי יעקב". שאר החגים חלים באמצע החודש (ו' בחודש – שבועות. י' בחודש – יום הכיפורים. ט"ו בחודש – פסח וסוכות).

עם זה, אין מזכירים במפורש את ראש החודש בראש השנה. הסיבות לכך:

א) אם יכריזו גם ביום השני של החג שהיום ראש חודש, יבואו לומר שכמו בכל ראש חודש, היום השני הוא העיקר, ויתחילו למנות ממנו את המועדים. כך יתקבל שיום כיפור וסוכות יתאחרו ביום אחד, ולאמיתו של דבר היום הראשון של ראש השנה הוא א' בתשרי, וממנו מתחילים למנות את ימי החודש, ואילו היום השני הוא כמו כל יום־טוב שני בחו"ל.

ב) עושים זאת כדי "לערבב את השטן" שלא יבוא לקטרג. הרבי מליובאוויטש מסביר: אנו מונעים בכוונה מבני ישראל את ההתעוררות של ראש חודש, והשטן שרואה זאת אינו צריך להתאמץ לחפש בהם עוד חסרונות. אולם אי־האזכור של ראש החודש מעורר אצל יהודי התעוררות תשובה עמוקה יותר, מכיוון שהוא רואה כי המצב קשה עד שחייבים למנוע התעוררות זו ממנו, כדי להחליש את הקטרוג.

לכן גם הנוהגים לומר בכל ראש חודש את פרשת "ובראשי חודשיכם" קודם 'איזהו מקומן' לא יאמרו אותה בראש השנה.

מקורות: סי' תקצא ס"ב־ג ונו"כ. שו"ע אדה"ז שם ס"ה־ו. שערי המועדים ר"ה סי' ה.

סוכות נחלים

זמני שבת מתפשר על איכות!

חנויות המפעל: מרכז - חנות המפעל מושב נחלים 32 (ליד פתח תקוה) | תל אביב עליית הנוער 2 נתניה כראדי יצחק, אזור תעשיה ישן, פנקס 13 נס ציונה - הפיראט האדום מול ישפרו סנטר ירושלים - ארנונה ביתר 1 משתלת ויקטור | הל"ה 21 קטמון הישנה | קניון רב שפע, שמגר 16 | גגות 2000 כנפי נשרים 20 גוש עציון - משתלת גוש עציון צפון - צומת כפר חסידים, א.ת. כרמיאל - רפאל גליל המסגר 10 מושב גאליה - בסמוך לדור אלון שבכניסה באר טוביה - שחק מרכבות 4x4 א.ת כפר חבד - היפר ליפסקר אשקלון - ס.א.נ כצנלסון 8 באר שבע - נגריית נאוה, העצמאות פ. שלושת בני עין חרוד

מידע ארצי להזמנות טלפוניות ומידע על נקודות המכירה: 1-800-706-706

סוכות נחלים

משלוחים בכל רחבי הארץ | www.sukah.co.il